

A 1739/kultur

Käsittelijä Osaaminen ja kulttuuri Pohjolassa -valiokunta

Osaaminen ja kulttuuri Pohjolassa -valiokunnan mietintö, joka koskee
jäsenehdotusta arktisten alkuperäiskansojen yhteisestä elokuvarahastosta

Ehdotus

Osaaminen ja kulttuuri Pohjolassa -valiokunta ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se tukee hanketta *Stories From the Ice* kolmen vuoden ajan, 2019–2021.

Taustaa

Sosiaalidemokraattinen ryhmä ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se tukee arktisten alkuperäiskansojen yhteisen elokuvarahaston (*Arctic Indigenous Film Fund*) perustamista vuosittaisella tuella.

Sosiaalidemokraattinen ryhmä on laatinut jäsenehdotuksen arktisten alkuperäiskansojen elokuvarahaston tukemisesta. Ehdotus esiteltiin Pohjoismaiden neuvoston istunnossa Helsingissä 2017. Ajatus on lähtöisin Kansainvälisestä saamelaisesta elokuvainstituutista (ISFI), joka on yhdessä grönlantilaisten ja kanadalaisten kumppaneiden kanssa suunnitellut rahaston perustamista. Rahaston tarkoituksena on tukea arktisten alueiden alkuperäiskansojen omaa elokuvatuotantoa ja yhteistuotantoa sekä arktisen alueen kansoja käsittelevää tuotantoa. Aikomuksena on perustaa säätiö hallinnoimaan rahastoa. Pääoma koostuu julkisesta ja yksityisestä rahoituksesta ja tuotto investoidaan elokuvatuotantoihin. Rahastoa hallinnoi Kautokeinosssa Norjassa sijaitseva ISFI.

Jäsenehdotuksessa ehdotetaan, että Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle, että se myöntää rahastolle tukea vuosittain. Saadun lisätiedon mukaan Pohjoismaiden ministerineuvosto ei kuitenkaan voi myöntää varoja rahastoille. Pohjoismaiden ministerineuvoston varat tulee käyttää tietyn ajan kuluessa ja varojen käytöstä on raportoitava vuosittain. Rahaston perusrahoituskaan ei ole vielä selvinyt.

Tämän vuoksi ISFI on käynnistänyt pilottiprojektin *Stories From the Ice - Arctic Indigenous Film Fund*. Projektin tarkoituksena on antaa alkuperäiskansojen nuorille mahdollisuus työskennellä omilla paikallisyhteisöissään digitaalisen median avulla. Pro-

jektin tavoitteena on kouluttaa uuden polven elokuvantekijöitä ja rahoittaa toimintaa siten, että he saavat työkalut ja osaamista, joiden avulla he voivat kertoa omia tarinoitaan. Projekti kestää neljä vuotta ja ISFI on budjetoinut vuosittain 700 000 Norjan kruunua Pohjoismaiden ministerineuvoston rahoitusta kaudelle 2019–2021.

Projektissa on seuraavat osat:

- *Digital Talent Hub* – kerää yhteen lahjakkaita alkuperäiskansojen nuoria, joilla on teknisiä ja digitaalisia innovaatioita ja jotka saavat työkaluja uutta luovien viestintämenetelmien käyttämiseen. Järjestetään virtuaalitodellisuutta ja digitaalisia visuaalisia erikoistehosteita käsitteleviä työpajoja, joiden avulla nuoret saavat uusia valmiuksia ja tuottavat uutta aineistoa. Annetaan myös koulutusta rahoituksen löytämiseen ja digitaalisen sisällön levitykseen.
- *Indigenous Film Summit* – maaliskuussa 2018 Norjan Kautokeinossa. Kootaan arktisen alueen elokuvatoimijoita keskustelemaan arktisen alkuperäiselokuvan tuotannosta, rahoituksesta ja levityksestä.
- *Tundra Film Camp* – syyskuussa 2018. Viikon harjoitusleiri Lapissa, jossa tehdään lyhytelokuvia, VR-tuotantoja, animaatioita, pelejä ja televisiosarjoja internetiin.
- *Indigenous Film Bachelor* – käynnistyy 2018. Vahvistettu yhteistyö Saamelaisen korkeakoulun ja Arktisen yliopiston (*UArctic*) kanssa alkuperäiskansojen elokuvakoulutuksesta.
- *Arctic Chills* TV-sarja – 2018–2021. Alkuperäiskansojen kauhutarinoita ja myyttejä koskeva tuotanto.
- Varainhankintaa vuosina 2018–2021. Juridisia selvityksiä, verkostoitumista ja erilaisia tapahtumia rahaston varainhankinnan edistämiseksi.

Valiokunnan näkemykset

Valiokunta tukee Kansainvälisen saamelaisen instituutin projektia *Stories From the Ice*. Samalla kun kansainvälinen kiinnostus Arktisen luonnonvarojen hyväksikäyttöä kohtaan lisääntyy, on äärimmäisen tärkeää, ettei alueella asuvia alkuperäiskansoja unohdeta. Elokuva ja digitaaliset mediat antavat alkuperäiskansoille mahdollisuuden kertoa tarinoitaan, osoittaa luonnonvarojen hyväksikäytön vaaroja ja mahdollisuuksia ja antaa näkyvyyttä kokemilleen haasteille. Elokuva ja digitaaliset mediat antavat myös näkyvyyttä ilmastonmuutoksen seurauksille ja edistävät alkuperäiskansojen sananvapautta, mikä on edellytys heidän tulevien oikeuksiensa ja tulevaisuutensa turvaamiseen Arktiksella. Näin ollen projekti on yhdenmukainen YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden kanssa.

Elokuvatuotanto on kasvava elinkeino arktisilla alueilla ja projekti tulee vahvistamaan alaa ja edistämään yhteistuotantoja sekä luomaan kestäviä työpaikkoja elokuva-alalle. Myös nuorten osaamisen kehittäminen ja koulutuspanokset tulevat vahvistamaan alkuperäiskansojen elokuva- ja mediatuotantoa.

Ehdotus edistää seuraavien kahden kestävän kehityksen alatavoitteen toteuttamista, alatavoite 4.5: "...varmistaa heikossa asemassa oleville, kuten vammaisille, alkuperäiskansoille ja huono-osaisille lapsille, yhtäläinen mahdollisuus kaiken tasoiseen koulutukseen ja ammatilliseen valmennukseen." ja alatavoite 4.7: "Varmistaa vuo-

teen 2030 mennessä, että kaikki oppijat saavat kestäväen kehityksen edistämiseen tarvittavat tiedot ja taidot esimerkiksi kestävää kehitystä...kulttuurien monimuotoisuuden sekä kulttuurin osuutta kestävässä kehityksessä arvostavan koulutuksen kautta.

Koska alkuperäisen ehdotuksen ajatuksen vastaisesti *Arctic Indigenous Film Fundin* perusrahoitus ei ole vielä selvillä, valiokunta tukee että-lauseen muuttamista seuraavaan muotoon:

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle, että se tukee hanketta *Stories From the Ice* kolmen vuoden ajan, 2019–2021.

Tukholmassa 24. tammikuuta 2018

Anna Kólbrun Árnadóttir (Mifl)

Annette Lind (S)

Cassandra Sundin (SD)

Claus Larsen-Jensen (S)

Eva Biaudet (r.)

Eva Sonidsson (S)

Johanna Karimäki (vihr.)

Kelly Berthelsen (IA)

Lars-Arne Staxäng (M)

Lars Mejern Larsson (S)

Maarit Feldt-Ranta (sd.)

Marianne Synnes (H)

Norunn Tveiten Benestad (H)

Peter Johnsson (S)